

‘Een klassieke valkuil bij ondernijning op bedrijventerreinen is dat we het te klein houden’

Ondernijning op bedrijventerreinen is een urgent onderwerp. CLOK organiseerde hierover een Ronde Tafel Conferentie met een select gezelschap specialisten. Met daarbij de geografische focus op de Achterhoek. De gezamenlijke conclusie? “Alle hierbij betrokken professionals moeten elkaar nóg beter vinden, informatie delen én zorgen dat deze op de juiste plek komt. We mogen stellen dat de Achterhoek hierin inmiddels koploper is in samenwerking, bewustwording en resultaten.”

Door: Paul Spendel

Definitie van ondernijning

Gespreksleider is Carla Niezen-Sonneveld, werkzaam voor meerdere industriële kringen en organisaties voor parkmanagement in de Achterhoek. Ook maakt zij deel uit van het Kernteam Parkmanagement van CLOK. Samen met Gerard Wijnia is zij in de regio Achterhoek actief in drie werkgroepen KVO-B (Keurmerk Veilig Ondernemen-Bedrijventerreinen). Zij opende met de vraag wat we eigenlijk onder ondernijning mogen verstaan? Anton Jansen, manager van de publiek-private samenwerking Platform Veilig Ondernemen (PVO) Oost-Nederland en voorzitter van de tien Platforms Veilig Ondernemen in Nederland: “Binnen PVO hanteren we de kerndefinitie dat ondernijning de verbinding is tussen de onderwereld en bovenwereld. We organiseren in de Achterhoek al enkele jaren veel activiteiten op het gebied van meer bewustwording omtrent ondernijning. Ook hebben we het Keurmerk Veilig Ondernemen Buitengebied geïntroduceerd. Een initiatief dat mede door PVO tot stand gekomen is.”

Preventie boven repressie

Anton weet inmiddels één ding: “Preventie en voorlichting werken duurzaam beter dan puur en alleen repressie. Dat laatste is dweilen met de kraan open.” Wel is hij realistisch: “Lang wezen we naar Brabant en de Randstad, maar ik durf voorzichtig de stelling aan dat de provincies Gelderland en Overijssel inmiddels op nummer 1 staan als regio's met de meeste ondernijning. Dé crux is dat we voor maximale preventie ook maximaal alle relevante partners betrekken en informeren. Een voorbeeld? Geven wij een risicosignaal door aan de gemeente, dan kan dit al direct meegenomen worden bij de beoordeling van een vergunning. Ik durf te stellen dat we met het model van ‘frustreren door preventie’ de criminele sector inmiddels voor tientallen miljoenen euro's hebben gedwarsboomd. Gewoon doordat alle betrokken partijen beter opletten.” Anton heeft een primeur voor de lezers van Kringen: “Platform Veilig Ondernemen gaat op korte termijn intensief samenwerken met het CCV, vanuit de overheid het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid. Lokaal hét eenduidige aanspreekpunt voor ondernemers voor veiligheidsvraagstukken in de meest brede zin.”

Meer onderling samenwerken en elkaar informeren

Luuk Olsthoorn is Opgaveregisseur ondernijning in de Achterhoek: “In 2018 besloten acht burgemeesters in de Achterhoek dat zij de Brabantse toestanden niet wilden hebben. Gekozen werd voor samenwerking en een externe sleutelfunctionaris om dit te begeleiden. Halverwege 2019 werd het mijn taak dit te regisseren. We liepen snel op tegen de noodzaak om onze informatiepositie te verbeteren. Inmiddels is dit project bevestigd voor de langere termijn en zien we het als een financieel langdurig ondersteunde opgave. Dit geeft het belang en de urgentie aan. De kern is: meer onderling samenwerken en elkaar beter informeren. Eerst werkte ik vooral samen met de ambtenaren openbare orde en veiligheid, inmiddels trek ik het werkveld breder. Ondernijning is écht een college-onderwerp. Het raakt alle thema's binnen de gemeente dus ook EZ, huisvesting, ruimtelijke ordening en het sociaal domein. De grootste valkuil is dit onderwerp alleen bij de burgemeester en de afdeling Veiligheid te laten, dan kom je niet verder.”

Houd het niet te klein

Anton: “Inderdaad, een neiging bij dit onderwerp is dat het te klein wordt gehouden. Het raakt alle facetten van de maatschappij. Daarom hebben Luuk en ik een hele nauwe samenwerking en proberen we elkaar op het vlak van de bestrijding van ondernijning te versterken. We mogen stellen dat de Achterhoek hierin een koploper is, vooral op het vlak van samenwerking en bewust--wording. Aansprekende voorbeelden voor andere regio's zijn onze Ondernemers Alert, de bewustwordingsavonden en onze Keurmerken. Hierin zet de Achterhoek de toon.”

Belang van RIEC

Carla noemt het RIEC in de Achterhoek, het Regionaal Informatie en Expertise Centrum. Zij vraagt Luuk welke connectie dit heeft met zijn werk. Luuk: “Het RIEC is heel belangrijk voor de informatie-uitwisseling dankzij partners zoals de gemeenten, de politie, OM en de Belastingdienst. Zij zitten bij onze lokale overleggen in de Achterhoek, ook wel de ondernijningstafel genoemd. Het RIEC helpt ons concreet de criminelen achter de broek aan te zitten door gegevensuitwisseling en ook bij de besluitvorming over de vraag of een signaal moet leiden tot een casus. Van belang omdat ondernijning een redelijk onzichtbare vorm van criminaliteit is. Ook zetten zij hun expertise in voor voorlichting, bewustwording en training van vooral overheidsmedewerkers.” Anton: “Ook het PVO werkt in de Achterhoek heel nauw samen met het RIEC.” Carla meldt dat gemeenten niet altijd weten welke bedrijven er op hun bedrijventerreinen opereren.” Anton: “Je merkt inderdaad veel verschillen in de informatiepositie van gemeenten. Ook is er veel fragmentatie in de informatievoorziening naar en van bedrijventerreinen. De uitdaging voor gemeenten is daar structuur, voorwaarden, financiële middelen én heldere afspraken aan te koppelen.”

Meerwaarde samenwerking binnen KVO-B keurmerk

De KVO-B certificering in Doetinchem, Oude IJsselstreek en Bronckhorst is een initiatief vanuit MKB-Nederland. Het KVO-B keurmerk helpt ondernemers de veiligheid op bedrijventerreinen te verbeteren. De B staat hier voor Bedrijventerreinen. De bedrijventerreinen in Doetinchem zijn al vanaf 2009 KVO-B gecertificeerd, en inmiddels ook in Oude IJsselstreek en Bronckhorst. Gerard Wijnia is manager Mobile Surveillance Globe Security, met als specialisatie mobiele en collectieve surveillance. Momenteel is hij ook als servicecoach betrokken bij een intergemeentelijk surveillanceproject genaamd Collectieve Beveiliging Achterhoek: “Wij verzorgen op 13 bedrijven-terreinen in de Achterhoek de collectieve surveillance. Het voordeel is dat we het overzicht hebben en daardoor criminelen die van terrein naar terrein trekken vroegtijdig kunnen afschrikken. De meerwaarde van het KBVO-B keurmerk zit 'm vooral in netwerken en kennisdeling. Door met elkaar steeds over bijvoorbeeld ondernijning op bedrijventerreinen te praten, ontstaat verbondenheid op dit onderwerp en ook een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel. De kracht zit 'm in de herhaling. Ook krijgen we veel positieve feedback van de betrokken ondernemers terug.”

Het belang van meer informatie delen

Carla brengt de jaarlijkse dag- en nachtschouw ter sprake op de bedrijventerreinen in de Achterhoek: “Samen met brandweer, politie en onze partners brengen we dan al rondrijdend alle risico's in beeld. Deze schouw is in mijn ogen een ideaal fysiek moment om binnen gemeenten een maximale interactie op gang te brengen tussen de ambtenaren EZ en Veiligheid om signalen op te pakken.” Gerard: “Dat zou ik toejuichen. Wij, vanuit onze surveillance, delen zo veel mogelijk signalen die we opvangen met onze netwerkpartners. Ook input waarmee de politie weer verbanden kan leggen. Op onze beurt kunnen wij weer aan de slag met niet-privacygevoelige informatie van de politie over gesignaleerde onregelmatigheden op een bedrijventerrein. Het is onze wens meer van die informatie te mogen ontvangen.”

Vertrouwen op elkaars expertise

Anton: “Die informatielijnen zou ik toejuichen, uiteraard binnen de grenzen van privacy. Het gaat erom dat je een netwerk met relaties opbouwt waarbinnen alle partijen elkaar kunnen vertrouwen op hun expertise. In mijn ogen benut de politie nog te weinig de capaciteiten van surveillance-organisaties zoals Globe Security. Een soort koudwatervrees.” Gerard: “Ook is die informatiedeling belangrijk om te voorkomen dat wij met ons werk een rechercheonderzoek op een bedrijventerrein verstoren.” Anton: “Ik ben niet bang dat de collectieve beveiliging een rechercheonderzoek verstoort, het is juist belangrijk dat de surveillant zijn normale werkzaamheden uitvoert met de benodigde informatie in zijn achterhoofd.”

Terughoudendheid in meldingen

Carla besluit met een heet hangijzer: “Getuigen zijn terughoudend om een vermoeden van ondernijning op bedrijventerreinen te melden. Men is bang dat de persoonsgegevens van een melder op straat komen te liggen.” Bijvoorbeeld als een advocaat een proces verbaal opvraagt. Anton: “Mensen lopen hier inderdaad mee rond. We onderzoeken momenteel hoe dit komt en wat we hieraan kunnen doen, misschien door de instelling van een door de overheid erkende vertrouwenspersoon. Dé uitdaging is dat wat we nu door voorlichting aan de voorkant bereiken, ook veilig en anoniem gemeld krijgen. Op dit moment is daar helaas nog geen sluitende oplossing voor. Mijn advies? Wie iets vreemds signaleert op een bedrijventerrein moet dit direct zélf melden bij Meld Misdaad Anoniem. Dat is nu de veiligste en volstrekt anonieme weg.”

“
Het gaat erom dat je een **netwerk met relaties** opbouwt waarbinnen alle partijen elkaar kunnen vertrouwen op hun expertise.”

(bron: Carla Niezen-Sonneveld)

Carla Niezen-Sonneveld, werkzaam voor meerdere industriële kringen en organisaties voor parkmanagement in de Achterhoek en onderdeel van Kernteam Parkmanagement CLOK.

(bron: Anton Jansen)

Anton Jansen, manager van de publiek-private samenwerking Platform Veilig Ondernemen (PVO) Oost-Nederland en voorzitter van de tien Platforms Veilig Ondernemen in Nederland.

(bron: Luuk Olsthoorn)

Luuk Olsthoorn, opgaveregisseur ondernijning in de Achterhoek.

(bron: Gerard Wijnia)

Gerard Wijnia, manager Mobile Surveillance Globe Security met specialisatie mobiele en collectieve surveillance.

Meer weten? Een aanrader is de website www.pvo-oostnederland.nl
Mee praten of vragen? Stuur een mail naar info@clok.nl